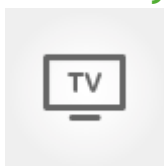

Kontroly diplomových prací

ČT 1 | 9.8.2018 | 18:00 | Pořad: Události v regionech - Brno | Téma: Masarykova univerzita, vysoké školy

Ivana ŠMELOVÁ, moderátorka

Osmnáctá hodina tradičně patří regionům, dnes tomu nebude jinak, dobrý podvečer. Dnes je to přesně měsíc od první rezignace člena vlády kvůli podezření z plagiátorství. Nejdřív odstoupila bývalá ministryně spravedlnosti Taťána Malá. Poté bývalý šéf rezortu práce a sociálních věcí Petr Krčál. V obou případech šlo o starší práce. Teď už by opisování bylo daleko problematičtější. Školy totiž začaly využívat sofistikované systémy. Teď je chťejí použít i k prověřování náhodně vybraných prací z minulosti.

Michal CAGALA, redaktor
Josef KVASNIČKA, redaktor
redaktor

Jedna z diplomových prací v jedničkách a nulách. Online systém Thesis už dnes dokáže odhalit, zda text jeho autor otrocky nezkopíroval, stačí pár kliknutí.

Jitka BRANDEJSOVÁ, vývojářka informačního systému

Celková podobnost nám vyšla 15 procent.

Michal CAGALA, redaktor
Josef KVASNIČKA, redaktor
redaktor

A teď ten text jde někde vidět ten porovnaný?

Jitka BRANDEJSOVÁ, vývojářka informačního systému

Ano, když klikneme na celkovou podobnost, tak vidíme červené pasáže v tom původním textu vyznačené tedy pasáže červeně, které ukazují, které jsou vlastně shodné s jinými texty.

Michal CAGALA, redaktor
Josef KVASNIČKA, redaktor
redaktor

K dokonalosti kousek chybí, v diplomových pracích je použití cizích myšlenek žádoucí. Student, ale musí správně citovat, to už systém neohlídá, stejně jako překlady z cizích jazyků. Na skuliny by, ale studenti spoléhat neměli.

Jitka BRANDEJSOVÁ, vývojářka informačního systému

Tyto technologie už jsou tak daleko, že se na tom pracuje a že to bude za krátko prostě v provozu.

Michal CAGALA, redaktor
Josef KVASNIČKA, redaktor

redaktor

Prakticky každá diplomová práce, kterou dnes v Česku někdo napíše, se ukládá na tyto servery **Fakulty informatiky** Masarykovy univerzity. Právě tady totiž před 10 lety vznikl srovnávací systém Thesis a od té doby se rozšířil skoro do všech českých vysokých škol. Teď k nim přibude i část těch starších psaných ještě na psacích strojích. Masarykova univerzita jich má v archivech desetitisíce. Tyto jsou jedny z nejstarších dokonce z třicátých let. Kvůli ministrům podezřelým z opisování, z nichž náhodně vybere a prozkoumá jejich poctivost.

Tereza FOJTOVÁ, mluvčí, Masarykova univerzita

Kromě toho také část fakult připravuje digitalizaci většího fondu starších prací, které byly vytvořeny ještě předtím, než začal fungovat systém Thesis.

Michal CAGALA, redaktor
Josef KVASNIČKA, redaktor
redaktor

Kdyby Taťána Malá psala diplomku na Mendelově univerzitě o pár let později, k poprasku byl nebyl důvod. Taky tato škola kopírování textů elektronicky hlídá. Teď práci bývalé ministryně spravedlnosti posuzuje etická komise a v příštích dnech vyřkne verdikt.

Jiřina STUDÉNKOVÁ, mluvčí, Mendelova univerzita

Zákon o vysokých školách neumožňuje odebírat tituly studentům, kteří absolvovali víc jak před třemi lety.

Michal CAGALA, redaktor
Josef KVASNIČKA, redaktor
redaktor

To znamená, proč se ta komise vlastně schází?

Jiřina STUDÉNKOVÁ, mluvčí, Mendelova univerzita

Chceme zjistit vůbec stav, skutečný stav jakém tenkrát ta práce byla napsaná a sami si to nějakým způsobem vyhodnotit a poučit se z toho.

Michal CAGALA, redaktor
Josef KVASNIČKA, redaktor
redaktor

Poučit se z minulosti chtějí i na Univerzita Tomáše Bati, tam spornou práci před 11 lety obhájil bývalý ministr práce a sociálních věcí Petr Krčál.

Petr SÁHA, rektor, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

My se budeme snažit maximálně zpřísnit ten režim, co se týká vedení prací nebo co se týká recenzních posudků.

Michal CAGALA, redaktor
Josef KVASNIČKA, redaktor
redaktor

I tato univerzita už dnes využívá porovnávací systém Thesis. I tady přistoupili k náhodné kontrole starých prací. Plagiátorství, ale podle jejího rektora nevyhází ani z nejlepšimi technologiemi.

Nejpádňším důvodem proti opisování tak zůstává touha po vzdělaní a vlastní svědomí. Josef Kvasnička a Michal Cagala, Česká televize.

Ivana ŠMELOVÁ, moderátorka

A ještě to přesněji shrneme, problémy s diplomovými pracemi tedy měli za současné vlády už 3 členové, 2 z nich bývalí. Naposledy to byl ministr obrany Lubomír Metnar, který se za neuvedené citace ve své práci omluvil a funkci si ponechal. Ostravská univerzita, kde práci psal, jeho text za plagiát nepovažuje. To bývalý ministr práce a sociálních věcí Petr Krčál ze sociální demokracie rezignoval 17. července. Jeho práce z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně se z části shodovala s jinými texty. No a přesně před měsícem odstoupila tehdejší ministryně spravedlnosti Taťána Malá. Podezření z opisování čelila kvůli diplomovým pracem na Panevropské vysoké škole v Bratislavě i Mendelově univerzitě v Brně.

Taťána MALÁ, bývalá ministryně spravedlnosti /ANO/ /Zdroj: 9. 7. 2018/

Musím znovu a velmi razantně chci zdůraznit, že tímto v žádném případě nepřiznávám jakoukoliv chybu anebo, anebo prostě pochybení, co se týká mých diplomových prací. Za stanovisky, která jsem řekla, si jasně a tvrdě stojím.

Ivana ŠMELOVÁ, moderátorka

A u tématu ještě zůstaneme s redaktorem Jakubem Váchou. Jakube, tak my jsme viděli v té předchozí reportáži tedy systémy, které dokážou odhalit plagiáty. Mají univerzity přímo povinnost takový program používat?

Jakub VÁCHA, redaktor

Dobry podvečer, možná překvapivě nemají, není ta povinnost zakotvena v žádném zákoně nebo třeba v ministerské vyhlášce. Ministerstvo na dotaz, jak je to možné, zareagovalo tím, že dohled nad kvalitou závěrečných tedy třeba diplomových prací, mají jednotlivé samostatné a samotné vysoké školy. Důležité je zmínit tedy to, že neexistuje žádný supervizor, který by třeba byl jenom namátkově chodil po těch jednotlivých vysokých školách a vybíral obhájené a odevzdané diplomové práce a kontroloval je. Je to opravdu jenom na těch školách.

Ivana ŠMELOVÁ, moderátorka

My se celou dobu bavíme o veřejných vysokých školách. Jak jsou na tom ty soukromé s kontrolou plagiátů? Tam si vlastně lidé za studium platí.

Jakub VÁCHA, redaktor

Vlastně i pro tyto školy platí úplně stejná pravidla jako pro veřejné vysoké školy. Na druhou stranu, ale ne všechny soukromé školy ty antiplagiátorské systémy používají. Vyplývá to z vyjádření Jana Mojžíše, který je předsedou Asociace soukromých vysokých škol České republiky a zároveň rektorem v jedné z nich.

Jan MOJŽÍŠ, rektor, Newton College /Zdroj: Studio ČT24, 9. 8. 2018/

Všechny významnější a větší soukromé vysoké školy používají antiplagiátorské systémy. Ostatně na půdě jedné z nich už v roce 2014 vznikl takový antiplagiátorský systém mimo ten systém vysokých veřejných škol. My sami používáme Thesis poslední 2 roky.

Ivana ŠMELOVÁ, moderátorka

Tak, ale já tě ještě poprosím o výhled, jestli ministerstvo školství plánuje nějakou změnu zpřísnění

pravidel?

Jakub VÁCHA, redaktor

V zásadě neplánuje. Ministerstvo školství říká, že ten systém jak funguje teď, je dostatečný. Na druhou stranu, ale nabádá všechny vysoké školy, aby upevňovaly vnitřní pravidla a dávaly třeba pozor na možnou korupci. Ta možnost se objevuje právě při odevzdávání a obhajování například diplomových prací. Na druhou stranu je pravda, že ministerstvo úplně pasivní není, třeba prostřednictvím dotací podporuje různé projekty jako je třeba právě vývoj nebo vylepšování těch antiplagiátorských systémů.

Ivana ŠMELOVÁ, moderátorka

Jakube, děkuju, že jsi byl hostem ve vysílání a já už jen doplním závěrem, že podle odborníků z Masarykovy univerzity se mezi novými závěrečnými pracemi objeví plagiát jen zřídka. Studenti jsou si totiž vědomi, že by systémy nekalý úmysl rychle odhalily.